

CASA MEMORIALĂ „ADRIAN PĂUNESCU”

Pe data de 26 august 2020, în satul Copăceni, raionul Sângerei, a fost inaugurată Casa memorială „Adrian Păunescu”. În această casă, la 20 iulie 1943 a văzut lumina zilei poetul care avea să copleșească milioane de români de pe ambele maluri ale Prutului prin vigoarea și tandrețea versurilor sale și pe care acad. Eugen Simion avea să-l numească „ultimul mare poet social român”. Or, Cenaclul „Flacăra” (1973–1985), mai târziu Cenaclul „Totuși iubirea” (înființat în anul 1990) au jucat un rol enorm în promovarea muzicii și poeziei românești, a culturii de masă în general, a dialogului cu tânăra generație, ele lansând o pleiadă de interpreți și poeți notorii.

Însuși poetul nu și-a uitat niciodată obârșia: „Dar eu prima gură de aer la Copăceni – Bălți am primit-o de la Dumnezeu. Basarabia e și în structura mea, precum e și Ardealul, cealaltă zeitate a credinței mele de român – iubitor de totalitatea românească”. Or, familia lui Adrian Păunescu, pe când acesta avea doar doi ani, s-a refugiat în România și nu a mai revenit, bătrâna casă măcinându-se an de an.

Asociația „Euroregiunea Siret-Prut-Nistru”, în persoana președintelui executiv Mircea Cosma, în colaborare cu Fundația locală „Copăceni – VDR”, condusă de dna Maria Bajura și-au asumat reabilitarea casei și fondarea unui muzeu în incinta ei. Pentru cumpărarea casei vechi au fost alocate zece mii de euro și 64 de mii de euro au fost investite în lucrările de construcție și reabilitare. Cele două odăi ale casei-muzeu dețin exponate unicat de pe timpul copilăriei poetului: leagănul în care a crescut, mobilier vechi, țesături de la fața locului, cărți și fotografii care

evocă viața și opera sa poetică și publicistică. În curte a fost amenajată și o scenă, unde vor fi organizate festivaluri de muzică și poezie.

Reabilitarea edificiului a durat un an. „Când am intrat prima dată pe poarta acestei case, eram foarte trist. Datorită unor oameni cu suflet care promovează cultura, noi astăzi ne-am ales aici cu o oază unde putem să venim și să ne umplem sufletul de cultură”, a menționat președintele raionului Sângerei, Grigore Corcodel. „Am trecut de multe ori pe lângă căsuța care se afla aici. De fiecare dată vedeam cum intră în pământ. Atunci împreună cu colegii de la Euroregiune am decis achiziționarea ei”, precizează vicepreședinta Consiliului Județean Prahova, Ludmila Sfârloagă. „Păunescu este al României. Păunescu este al Basarabiei. Păunescu este al nostru. Astăzi România este prezentă la Sângerei, la Copăceni. Astăzi implantăm la Copăceni ceea ce în antropologie se cheamă un loc de memorie, un loc prin care spunem clar că Basarabia este România”, a declarat Constantin Codreanu, deputat în Parlamentul României.

La inaugurarea complexului memorial, Academia de Științe a Moldovei a fost reprezentată de acad. Gheorghe Duca, care a salutat asistența în numele președintelui AȘM, acad. Ion Tighineanu și al directorului Bibliotecii Științifice (Institut) „Andrei Lupan”, dr. hab. Constantin Manolache. El a oferit un dar din partea bibliotecii – un set de biobibliografii a 21 de membri ai AȘM și, împreună cu directorul Editurii „Știința”, dr. Gheorghe Prini, câteva cărți *Maluri de Prut*, care adună la un loc poeziile lui Adrian Păunescu dedicate Basarabiei.

Casa Memorială „Adrian Păunescu”, satul Copăceni, rn. Sângerei (sursa foto: Ziarul Național).

Originar și el din Copăceni, acad. Gh. Duca l-a cunoscut pe poet când acesta se afla pe piscul gloriei. El rămase profund impresionat de capacitatea sa de muncă organizatorică și creativă, de amploarea gândirii, calitatea de vizionar, de generozitatea și puterea exemplului personal în promovarea valorilor spirituale.

Adrian Păunescu a realizat o muncă titanică: în cei 67 de ani de viață el a publicat peste 50 de cărți, care au fost editate într-un tiraj record de peste un milion de exemplare, a scris 300 000 de versuri, ceea ce corespunde unui record Guinness.

Acad. Duca și-a exprimat recunoștința profundă față de comunitatea academică pentru susținerea inițiativei sale de a onora personalitatea marelui om al culturii românești, Adrian Păunescu, prin decernarea titlului de membru de onoare al AȘM.

De menționat că la 30 august 2010, cu doar două luni înainte de plecarea sa în lumea celor dreupți, Adrian Păunescu a ținut o prelegere de Ziua Limbii Române în incinta Academiei de Științe a Moldovei. Mesajul său a fost unul testamentar:

„Au trecut aproape 67 de ani de la plecarea nou-născutului care am fost, din Basarabia... Am știut și știu câtă dreptate avea Const. Stere să lase ambelor maluri acest aforism incomparabil: „Nicio picătură de energie morală nu se risipește în zadar!” Dovadă, peste ani, regăsirea noastră în ceea ce e scris la intrarea în Catedrala Reîntregirii de la Alba Iulia: menirea de a fi împreună a poporului român.

Cum aș putea considera decât ca o încununare a întregii mele vieți, decizia Academiei Republicii Moldova de a mi se face onoarea să fiu primit în rândurile sale?

...A fost stigmatul și a fost noblețea, norocul destinului meu să caut, încă de tânăr, totalitatea românească. Fie că am găsit-o în forța destinică a Ardealului, fie că am descoperit-o în tragismul basarabenilor și buco-

vinenilor, fie că m-a luminat geniul lingvistic oltenesc, că am auzit Doina mântuitorului nativ – moldovean Eminescu pe râurile interioare, fie că am ucenicit la școala de stilistică muntenească, fie că m-a atras înflorirea sudică a spiritualității aromâne, n-am pregetat să trec oceanul, în 1970, spre a-l cunoaște pe Mircea Eliade, marele scriitor și academician căruia i s-a refuzat Academia. În zile și nopți fără seamăn, am realizat împreună un dialog care se înscrie în actele de început ale epocii moderne a istoriei României. Nu trebuie să vă spun eu cum mi s-a părut că sună, la Chicago, în mijlocul Americii, cursurile sale despre universalitatea miturilor și legendelor românești. Aveam 27 de ani când am aflat uimit ce bogată, nobilă și modernă este limba română. De 40 de ani, mă hrănesc din mărturisirea lui Mircea Eliade: „Scriu în limba română, limba în care visez” și nu mă mai satur să mă bucur de acest dar al firii: limba română.

...Trăiesc, mă îmbolnăvesc, mă vindec, lucrez, visez și scriu în limba română, limba în care, atunci când voi muri, îmi voi încredința sufletul lui Dumnezeu, să facă El ce crede cu acest suflet, pentru mai binele românilor de pretutindeni. Doamne, ocrotește-i pe români!

...Oricâte reverii ne-ar oferi limba română, nu putem să nu-i cerem iertare, pentru toate stagnările și lașitățile, pentru toate erorile și încăpățănările de care nu totdeauna am știut să ne ferim. Așa se cuvine, cred, să-mi închei mărturisirea de credință către Academia Moldovei.

Să rămânem credincioși rădăcinii noastre, să ne batem pentru dezvoltarea și prosperitatea ambelor maluri ale Prutului, pentru regăsirea noastră în Europa și în spațiul legitim al spiritualității românești, pentru diversitatea și integritatea culturii naționale, pentru unitatea neamului, pentru demnitatea de a fi români – oriunde ne-am afla – și pentru a continua să visăm și să gândim în limba română.”

Casa Memorială „Adrian Păunescu”, satul Copăceni, rn. Sângerei (sursa foto: Flacăra TV).